

Beknopt verslag dialoogsessie segment 6: Crisis

Van: TWO Jeugdhulp, gemeenten Holland Rijnland, aanbieders

Datum: 11 februari 2021 11:00 uur

Plaats: Microsoft Teams

Aanwezigen	
Voorzitter	Tim Robbe
TWO Jeugdhulp	Ragini Somair (TWO)
	Monique Duindam (TWO)
	Astrid van den Berg (TWO)
Gemeenten Holland Rijnland	Ilja Kamerling (gemeente)
	Edith Coomans (gemeente)
	Irene Oosting (gemeente)
	Irene Baard
Aanbieders	Ria van der Plas (Cardea)
	Sjoske Loos
	Annette van Tol
	Albert Dreijer (Rivierduinen)
	Gertia Koek (Rivierduinen)
	Yvonne Beuzekamp (Cardea)
	A.J. de Jong
	Susanne Davelaar (Horizon)

1. Welkom/vaststelling agenda

Tim Robbe (voorzitter) stelt de agenda vast.

2. Toelichting op het doorlopen proces, context voor de dialoogsessies, toelichting op werkwijze in de dialoogsessies

Door: T.H.G. Robbe

Bijlagen: Rapportages Holland Rijnland, Werkwijze dialoogsessie

Tim Robbe (voorzitter) legt uit dat de presentaties die worden gegeven gebaseerd zijn op de gepubliceerde rapporten van de website. De dialoogsessies zijn bedoeld om de opzet van de segmenten te bespreken, dit wil zeggen dat de opzet van de segmenten nog niet in beton gegoten is. De doelen worden niet gebruikt om de aanbieders af te rekenen, maar om het beleid van de gemeenten af te rekenen. Er zijn een aantal kernbedingen opgesteld om de doelen te kunnen bereiken, vervolgens zijn de risico's en beheersmaatregelen in kaart gebracht.

Vergeet niet dat je ook schriftelijk kan reageren.

3. Presentatie trekkers segment 'Doelen en effectketen'

Door: Ilja Kamerling

Bijlagen: Rapportage segment Holland Rijnland

<https://jeugdhulphollandrijnland.nl/wp-content/uploads/2021/02/Segment-6-Crisis.pdf>

Drie doelen;

- Voorkomen van crisissituatie (bieden van hulp voor crisis past niet binnen dit segment), aanwezig zijn van voldoende regulier aanbod, duidelijke kaders spoed en crisishulp.
- Inrichten van eenduidige regionale crisis infrastructuur, zsm toeleiding
- Ook in crisis hulp die zo dicht bij huis mogelijk, zo veel mogelijk ambulante hulp en met netwerk van jeugdigen

4. Bespreking en vragen

NB. De jeugdhulpaanbieders kunnen ook vooraf en achteraf schriftelijk vragen stellen of input leveren naar aanleiding van agendapunt 3.

A.J. de Jong geeft aan dat er over de integrale crisisdienst al veel te doen is geweest en zij hoopt dan ook dat hier goed naar gekeken wordt en deze werkgroepen en dergelijken gebruikt zullen worden. Ilja Kamerling (gemeente) reageert dat ze dit zeker gaan doen, zou zonde zijn om die kennis niet te mee te nemen.

Ria van der Plas (Cardea) is verbaasd over het hoge ambitie niveau van de gemeenten in de zin dat ze willen zorgen voor voldoende aanbod zodat crisis verleden tijd kan worden. Ze geeft aan dat een belangrijke oorzaak voor crisis is dat er te laat specialistische hulp wordt ingezet en daarnaast ook dat jongeren na crisisplaatsing niet kunnen doorstromen door gebrek aan plekken. Ria kan het zich haast niet voorstellen dat dit doel bereikt kan worden en zou graag willen horen hoe ze dit willen realiseren. Ilja begrijpt waar de reactie van Ria vandaan komt en geeft aan dat ze ook niet nu een oplossing hebben, ze focussen nu ook in de overstijgende segmenten.

Susanne Davelaar (Horizon) vraagt zich af wat de omvorming van de crisis hulp dan zal zijn, of er dan niet iets anders nodig is om het gat op te vullen. Ilja reageert dat het doel is om ambulante in te zetten om verblijf te voorkomen. Ze benadrukt dat innovatieve ideeën altijd welkom zijn en aangeleverd kunnen worden via het schriftelijke formulier.

Annette van Tol is blij om te horen dat er gekeken wordt naar één toegangspoort voor crisis hulp, zij denkt dat dit dringend nodig is. Ze raadt de regio aan om hierin ook naar andere regio's te kijken voor ideeën (bv Haaglanden). Ze vraagt zich af in hoeverre er is nagedacht wat er allemaal achter die toegangspoort zit en of hier ook gekeken wordt naar samenwerking met volwassen crisis. Edith Coomans (gemeente) vertelt dat ze met integrale crisisdienst ook bedoelen om naar volwassen crisis te kijken, deze ontwikkeling is groter dan deze inkoop. Dit is nog in een pril stadium, maar ze nemen deze informatie zeker mee.

Sjoske Loos wilt benadrukken dat er gekeken moet worden naar LVB casussen binnen de crisis. Er zijn te weinig bedden hiervoor en de bedden zijn niet altijd passend, ook niet voor de ouders. Ze geeft aan dat dit wel redelijk past binnen de kernbedingen, maar er zou nog een extra zin kunnen worden toegevoegd zodat die iets meer aansluit op deze doelgroep. Annette beaamt dit gebrek aan aanbod. Het gaat vaak om kinderen die te moeilijk zijn voor pleeggezinnen en te jong voor groepen en deze moeten dan toch thuisblijven, terwijl dit eigenlijk ook niet veilig is. Daardoor komen zij dan in crisis terecht, waar geen (passende) plekken zijn.

Ilja Kamerling (gemeente) vertelt dat zij crisis definiëren met max. 4 weken en er daarna over wordt gegaan op reguliere hulp, dit hoeft niet per se bij dezelfde aanbieder te zijn. Ria vertelt dat zij werken met max. 6 weken en dan een mogelijke verlenging van nogmaals 6 weken en dat dit een erkende crisis methodiek is. Ze geeft aan dat het qua verblijf theoretisch wel mogelijk is binnen 4 weken, maar dat je dan vaak weer een nieuwe crisis creëert als je iemand weg haalt. Dit komt ook zeker door schaarste in het vervolgaanbod. Edith is het hiermee eens, en beaamt dat het een weerbarstig probleem is, ze willen kijken naar wat het beste voor het kind is. Ze nemen de informatie van Ria mee. Ria benadrukt dat van wat zij meekrijgt het niet lijkt of max. 4 weken altijd het beste voor het kind is, het is niet altijd het beste om weer zo snel mogelijk naar de thuissituatie terug te keren. De Jong onderstreept dit, en geeft aan ook max. 6 weken aan te houden. Annette wilt ook aanhaken op Ria en benadrukt dat er goed onderscheid moet worden gemaakt tussen de financiële en beleidsmatige crisis en de crisis van het gezin. Financieel en beleidsmatig kan er misschien wel een termijn van 4 weken worden gehanteerd, maar bij het gezin moet er gekeken worden wat voor hun passend is en hier kan geen standaard termijn aan liggen. Ilja vraagt wat er nodig is om dit aan te passen in de kernbedingen. Annette benadrukt dat het vooral zaak is dat de aanbieders de ruimte krijgen om te doen wat nodig is en dus mogelijkheid is tot verlenging. Vaak is 4 weken te kort om alle factoren op te lossen. Daarnaast is er hoge nood voor andere voorzieningen voor de doorloop. Ze roept op om breder te zoeken dan jeugdzorg alleen. Susanne voegt toe dat de crisis niet de behandelgroepen moeten overnemen, dus niet in het gat komen te zitten van de stroperige doorstroming. Crisis is er om te stabiliseren en dan weer de best aansluitende hulp te zoeken. Ria is het ermee eens dat je crisis niet moet benutten voor iets anders dan waarvoor het bedoeld is, maar wilt wel benadrukken dat je ambulante crisis hulp ook gebruikt om een slag te maken in het gezin en niet alleen maar om te dempen. Deze ambulante hulp zou je moeten koppelen aan verblijf, maar daar is nu te weinig capaciteit voor. Susanne denkt dat er gekeken moet worden naar een ander soort product dan alleen naar het 'bed', wat crisis eigenlijk is. Het moet meer een pakketje zijn, dit past niet in de huidige vorm

hoe het nu gedefinieerd is. Er moet meer gebied kunnen worden binnen crisiszorg, wel binnen tijd en kaders. Er moet wel doorstroom plaats vinden en ook de ouders moeten meer worden meegenomen.

Ilja Kamerling (gemeente) vraagt hoe de aanbieders kijken naar het verschil tussen reguliere spoedhulp en crisishulp. Susanne reageert dat ze bij Horizon hun eigen crisis willen opvangen en behandelen. Ilja wilt weten wanneer er dan echt moet worden opgeschaald naar crisishulp (segment 6). Ria licht toe dat crisis veel te maken heeft met veiligheid en daarnaast zijn er situaties waar snel hulp wenselijk is. De Jong benadrukt dat die een beetje een theoretische discussie blijft, als er sprake is van gevaar dan is er sprake van crisis, maar soms zijn het ook de ouders of de verwijzer die in crisis zijn. Dus het is ingewikkeld om te helder te kaderen. Albert Dreijer (Rivierduinen) voegt toe dat crisis gaat om acuut gevaar en dat dit een ander proces verloopt dan het reguliere spoed proces. Twee specialisten doen de crisisbeoordeling om te zien of er echt sprake is van crisis. Ilja vraagt zich af waar ze deze beoordeling terug zouden willen zien, bij de aanbieder of bij de verwijzer. Albert reageert dat ze als aanbieder zelf willen doen, omdat de verwijzer ook vaak in paniek is. Susanne licht toe dat crisiszorg al ingaat op het moment dat je in gesprek gaat en niet moment dat iemand een bed toegewezen krijgt, in gezamenlijk overleg wordt bepaald dat het bed gebruikt gaat worden. Annette benadrukt dat er een onderscheid is tussen psychologische crisis en gezinscrisis. Bij psychologische crisis is het kind in nood bij de GGZ en bepaald de dokter of het crisis is of niet. Bij gezinscrisis is dit wel anders, want hier betreft crisis tussen de gezinsleden, en is er ook verschil tussen of er al eerder hulp over de vloer is geweest of niet. Als er nog helemaal geen hulp is geweest, dan is doorgang naar ambulante hulp snel gemaakt. Ria voegt toe dat zij ook nog vaak spoedhulp afwijzen, er gebeurt veel voordat iemand binnen is. Ze denkt dat het goed is om het in de praktijk bij de professionals te laten liggen.

5. Pauze

6. Presentatie trekkers segment 'Kernbedingen'

Door: Irene Oosting

Bijlagen: Rapportage segment Holland Rijnland

<https://jeugdhulphollandrijnland.nl/wp-content/uploads/2021/02/Segment-6-Crisis.pdf>

Knelpunten; beschikbaarheid, daarom crisis apart segment. Is het realistisch opvang niet meer te hebben in de regio

7. Bespreking en vragen

NB. De jeugdhulpaanbieders kunnen ook vooraf en achteraf schriftelijk vragen stellen of input leveren naar aanleiding van agendapunt 6.

Ria van der Plas (Cardea) begrijpt de ambitie om helemaal geen opvang meer te hebben en ze denkt dat het voor een deel van de deelgroep ook mogelijk is om te voorkomen dat zij in de opvang terecht komen. Ze is er ook voorstander voor om nog actiever en breder de netwerken te verkennen van de jeugdigen. Maar er voor sommige jongeren die in de opvang komen, die te maken hebben met geweld, verslaving en criminaliteit, wordt het lastiger om dit te voorkomen. Deze jongeren hebben vaak ernstige problematiek en hun ouders ook, en het gemiddelde pleeggezin zit hier niet op te wachten. Dus in deze gevallen denkt zij dat het een beetje naïef is om te denken dat opvang helemaal kan verdwijnen. Het is niet reëel om zo veel van (pleeg)gezinnen te verwachten. Irene Oosting (gemeente) geeft aan dat ze dit zullen meenemen, en dat ze begrijpen dat er waarschijnlijk altijd wel een doelgroep overblijft die wel gebruik van opvang zal maken. De Jong voegt toe dat het probleem ook ligt bij chronische suïcide, andere plekken zijn hier heel terughoudend in, waardoor deze jongeren niet doorgeplaatst kunnen worden, dit is een groot probleem. Er moet veel geïnvesteerd worden op het gebied van suïcide, de persoon hoeft niet per definitie opgenomen te zijn. Irene geeft aan dat ze dit meenemen.

Ilja Kamerling (gemeente) begrijpt dat het voor de gehele doelgroep niet haalbaar is, maar dat er wel mogelijkheden liggen voor een groot deel. Ze vraagt zich af of de kernbedingen dit faciliteren volgens de aanbieders. Ria benadrukt dat als ze breder en actiever de netwerken willen benutten, dit wel een vak apart is en hier wel vernieuwing voor nodig is. Er zijn speciale netwerkmedewerkers voor nodig

die hierin gespecialiseerd zijn. Ze denkt dat dit nog niet genoeg is uitgewerkt in de stukken van de gemeenten. Dit zou je ook breder kunnen pakken. Jeugdzorg aanbieders kunnen ook soms de rol van coördinator/organisator bekleden. Dit heeft wel nieuwe structuren, methodiek en vaardigheden nodig. Edith vraagt zich af of het betrekken van het informele netwerk niet een basisvaardigheid van elke jeugdhulp professional zou moeten zijn, om zo ook meer toe te werken naar normaliseren. Ria denkt dat dit wel een goed idee is, maar dan spreek je wel over een langer traject waarin de hele opleiding moet veranderen. Yvonne Beuzekamp (Cardea) voegt toe dat veel jeugdhulp medewerkers dit ook wel al kunnen, maar dat dit vooral heel veel tijd kost en die tijd hebben ze vaak niet. Susanne denkt dat er ook een regiefunctie kan zijn voor zorgaanbieders, maar dat de takenpakketten niet door elkaar moeten lopen en het goed gedefinieerd moet worden. Edith geeft aan dat ze de reacties allemaal meenemen. Ria voegt nog toe dat als ze echt willen dat er iets verandert, ze niet alleen maar de opvang kunnen sluiten zonder andere dingen te doen. Er moeten wel eerst dingen worden toegevoegd voordat je gaat sluiten. Irene vindt dit een goed signaal en ze nemen het mee.

8. Rondvraag

Irene Oosting (gemeente) vraagt of de aanbieders in het formulier kunnen aangeven of de kernbedingen dekkend zijn voor het idee over een pakket met ambulante en verblijf qua crisis producten.

Ijla Kamerling (gemeente) vraagt of ze ook gebruik van het formulier kunnen maken om de problematiek rondom gehandicaptenzorg verder toe te lichten en om meer toelichting te geven over de afbakening van spoed en crisis hulp.

9. Sluiting

Tim (voorzitter) sluit het dialoog af.

Voorbereidende vragen voor aanbieders binnen het segment Crisis

1. Wat is uw ambitie ten aanzien van de transformatie jeugdhulp binnen de regio Holland Rijnland? Waar ziet u kansen en beperkingen?
2. Hoe kijkt u aan tegen de ambitie om, ook binnen dit segment, in te zetten op zo thuis mogelijk hulp bieden? Welke risico's ziet u? En wat is er nodig (binnen uw eigen organisatie en vanuit de gemeente) om risico's te durven nemen?
3. In de verdeling in segmenten is er een apart segment opgezet voor crisishulp. Hierin maken wij onderscheid tussen het "gewoon" handelen in een crisissituatie, en crisis hulp. Hoe kijkt u hier tegenaan?
4. Waar ziet u mogelijkheden om crisishulp bij de "eigen" aanbieder en binnen het reguliere contract op te vangen? En waar blijft aparte crisishulp noodzakelijk (of is dit niet het geval)?
5. We willen gaan werken met organisaties die zich positioneren binnen de regio als ontwikkelpartner. Hoe kijkt u aan tegen zo'n rol en wat zou volgens u een dergelijke rol inhouden?